

finde Mænd i alt Fald ville finde, at det ikke har været saa utilfredsstillende, at Afgjørelsen ikke fandt Sted allerede dengang ved Slutningen af Sagens 2den Behandling, men at den først finder Sted iasten.

Med Hensyn til det, der er passeret senere, da troer jeg ikke, at det er nødvendigt, ja vel ikke engang rigtig, at jeg kommer ind paa de nærmere Omstændigheder ved Tilveiebringelsen af det Resultat, som kan siges at foreligge i det opstillede Endringsforslag, eller at jeg nærmere berører de Vanskeligheder, som — naturligvis af forskjellig Art fra de forskjellige Sider — have maattet overvindes for at naae til Maalet. Jeg troer at handle rigtigst ved at gaae lige til Resultatet, som det foreligger. Det er jo en Selvfølge, at en saadan Overeenskomst ikke har kunnet naaes uden ved Indrømmelser fra de forskjellige Sider. I den fælles Erkjendelse af det Unskelige i, at man naaede en Overeenskomst, har man fra enhver af Siderne søgt at gaae saa vidt, som man kunde, uden at træde sin Overbeviisning for nær, og, som de Herrer ville see, har en Sammenslutning været opnaaelig. Naar det i det første Dieblif seer ud, som om denne ikke er fuldstændig, forsaavidt som to Medlemmer af Udvalgets tidligere Mindretal, nemlig det ærede Ake og det ærede Ste Meblem for 2den Areds (Hasle og Haffner), ikke findes blandt Forslagsstillerne, da maa jeg bemærke, at det dog, saavidt jeg veed, mere er blot ubvortes og tilshneladende, at Fuldstændigheden mangler. De tvende nævnte ærede Medlemmer have vel ikke ønsket at være med til at stille Endringsforslaget, men de ville, saavidt jeg veed, være alligevel tilbøielige til at stemme for Forslaget. Saaledes har jeg idetmindste opfattet Forholdet, men de tvende ærede Medlemmer ville jo i alt Fald finde det fornødent vistnok selv at udtale sig om deres Stilling til Sagen. — Paa det tidligere Fleertals Vegne maa jeg tillade mig forteligen at antyde, hvorledes vi, der hørte til samme, have kunnet slutte os til et saadant Endringsforslag som det foreliggende. Hvad der tidligere især stod iveien for, at vi kunde gaae ind paa det foreliggende Lovforslag, var det, at dette utvivlsomt maatte siges at bryde med Kirkens nuværende Forsfatnings-

tilstand, at det deri liggende Brud endog skulde slaaes fast lige forud for en samlet Overveelse, under hvilken dette enkelte Punkt dog naturlig hørte hjemme ved Siden af alle de mange andre, samt at denne Slaaen fast forud af et enkelt Punkt tillige maatte formodes at skulle have en præjudicerende Indflydelse paa hele den øvrige Ordning. Dette i Forbindelse med flere Enkeltheder i Lovforslaget, som man ugjerne saae, var det, som stod iveien for, at Udvalgets Fleertal kunde gaae ind paa Lovforslaget, som det hidtil forelaa. — Hvad den første Vanskelighed angaaer, at der i Lovforslaget, som det hidtil forelaa, maatte siges at være et Brud paa den nuværende Forsfatningstilstand i Kirken, skal jeg bemærke, at det jo er aabenbart, at det er Noget, som man ikke hidtil har kendt i Folkekirken, at Samsund eller Areds af Indvibder efter eget Tykke kunde slutte sig sammen og danne en ny Menighed, saaledes at der i Henseende til denne Menigheds Dannelse og Anerkjendelse ikke behøves Andet end en blot Stadfæstelse af Præstens Person, en Stadfæstelse, som ikke vilde kunne nægtes, naar der ikke i Henseende til hans Person var Noget at udsætte. Dette maatte altsaa efter vor Overbeviisning absolut fjernes fra Lovforslaget, for at vi skulde kunne gaae ind paa det i en forandret Skikkelse. Det er den samme Forandring i Lovforslaget, som man i tidligere Dieblif oftere har hørt betegne som gaaende ud paa, at man skulde ombytte „vil“ i sammes § 1 med „kan“. Man har dog igvrigt neppe tidligere ret fuldstændigt gjort sig det klart, hvad denne Forandring egentlig vilde sige. Ved en blot overfladist Betragtning kunde det endog synes, at den Intet havde at bethyde. Men det er dog tydeligt, at den i Virkeligheden betegner noget meget Væsentligt, og at det kun var en Pointering deraf, om jeg saa maa sige, der indeholdtes i den blotte Forandring af Ordet „vil“ til „kan“. Den Tanke, der maa siges at ligge i denne Ombytning af Ord, er aabenbart den, at Lovforslaget, istedetfor at give Indvibderne en Ret, skal give Regjeringen en facultativ Bemyndigelse, som efter Regjeringens Skøn kan anvendes og ikke anvendes, hvilket jo er noget ganske Andet. Dette Sidste, den facultative